Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 86.190 van 23 maart 2000

A.88.918/VIII-1643

In zake : **TOUNE** Jean-François,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Marc PREUMONT en
Mr. Hugues HIERNAUX, advocaten,
rue Julien Colson 49, bus 4
5000 Namen,

tegen :

het Waals Gewest, vertegenwoordigd door zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Philippe LEVERT, advocaat,
Clementinalaan 3
1190 Brussel.

DE VOORZITTER VAN DE VIIIe KAMER,

Gezien het op 12 januari 2000 ingediende verzoekschrift, waarbij Jean-François TOUNE de nietigverklaring vordert van het besluit d.d. 13 november 1999 van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken van het Waals Gewest krachtens hetwelk "het ministerieel besluit van 6 augustus 1999 waarbij de heer Jean-François TOUNE aangesteld wordt als chauffeur (voltijds) bij het kabinet van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken buiten werking treedt op 13 november 1999 in de avond";

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoeker de schorsing van de tenuitvoerlegging van dat besluit vordert;

Gezien het verslag van de heer PAQUET, auditeur bij de Raad van State, opgemaakt op grond van artikel 94 van de procedureregeling;

Gelet op de beschikking van 1 maart 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven, waarbij de indiening van het verslag wordt gelast en de partijen opgeroepen worden om te verschijnen op 17 maart 2000;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. VAN LAER, loco Mr. PREUMONT, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. LEVERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer PAQUET, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de zaak :

1. Verzoeker wordt bij besluit van 6 augustus 1999 aangesteld als chauffeur bij het kabinet van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken van het Waals Gewest.

2. Op 8 november 1999 doet zich een incident voor tussen verzoeker en de kabinetschef in verband met

de weigering van eerstgenoemde om een bevel op te volgen. Dezelfde dag laat verzoeker het volgende bericht bezorgen aan de kabinetschef :

" Jean-François TOUNE verzoekt mij u het volgende bericht te bezorgen :
Hij wenst dat u morgenochtend met hem bij de Minister afspreekt teneinde een verklaring omtrent uw gedrag te krijgen".

3. De volgende dag heeft verzoeker een onderhoud met een kabinetssecretaresse, waarbij hij haar uitlegt dat hij een woordentwist gehad heeft met de kabinetschef. Volgens de verklaring die de kabinetssecretaresse aan de politie te Namen heeft afgelegd, heeft verzoeker het volgende gezegd :

" Ik heb geen schrik van hem, ik ga zijn smoel tegen de muur plakken (...). Ik kan wel iemand vinden, een Noord-Afrikaan, die hem voor 5.000 frank wil mollen".

4. Verzoeker is vanaf 11 november 1999 afwezig wegens ziekte.

5. Op 13 november 1999 richt de kabinetschef een nota aan de minister. Hij formuleert verscheidene punten van kritiek omtrent verzoekers gedrag en maakt melding van diens weigering om een bevel uit te voeren. Hij besluit aldus :

" Bijgevolg moet ik u tot mijn spijt vragen toe te staan dat betrokkene onverwijld wordt ontslagen. Te dien einde gaat in bijlage 3 het desbetreffende ontwerp van ministerieel besluit".

6. Het bestreden besluit wordt die dag nog goedgekeurd. Het is als volgt met redenen omkleed :

" Overwegende dat betrokkenes gedrag niet bestaanbaar is met de behoeften van de openbare dienst in het algemeen en van een ministerieel kabinet in het bijzonder";

Overwegende dat verzoeker een middel, het tweede van het verzoekschrift, ontleent aan "schending van het beginsel van eerbiediging van de rechten van verdediging, van het beginsel 'audi et alteram partem', van het beginsel van behoorlijk bestuur en van de

substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereisten", doordat "de bestreden handeling een eind maakt aan verzoekers ambtsuitoefening op de grond dat "betrokkenes gedrag niet bestaanbaar is met de behoeften van de openbare dienst in het algemeen en van een ministerieel kabinet in het bijzonder" en doordat hij "voorafgaandelijk aan die beslissing niet gehoord is, noch op de hoogte is gesteld van de hem ten laste gelegde grieven", terwijl "krachtens de in het middel genoemde beginselen de overheid ten aanzien van een persoon geen zwaarwichtige maatregel kan nemen op basis van diens gedrag indien deze niet in de gelegenheid gesteld is zijn standpunt te kennen te geven vooraleer de beslissing is genomen, wat onder meer inhoudt dat hij in kennis moet zijn gesteld van de hem ten laste gelegde grieven, dat hij in de gelegenheid moet zijn gesteld zijn verdediging voor te bereiden en dat hij door de bevoegde overheid wordt gehoord";

Overwegende dat een derde middel ontleend wordt aan "schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, inzonderheid van de artikelen 2 en 3 van die wet", doordat "de bestreden handeling uitsluitend gemotiveerd wordt door de overweging dat verzoekers gedrag 'niet bestaanbaar is met de behoeften van de openbare dienst in het algemeen en van een ministerieel kabinet in het bijzonder'" en doordat aldus "de aanhef van de bestreden handeling bij wijze van motivering slechts een holle, nietszeggende frase bevat, veeleer dan dat de feitelijke gegevens erin worden weergegeven die tot het aannemen van die handeling hebben geleid", terwijl "de bestreden handeling uitdrukkelijk moest worden gemotiveerd overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen" en "uit die bepalingen onder meer volgt dat de uitdrukkelijke motivering van de handeling de motieven de

facto en de iure moet weergeven waarop ze gegrond is en dat ze afdoende moet zijn", zodat ze niet kan "worden herleid tot een zinledige uitdrukking";

Overwegende dat de verwerende partij bij wijze van antwoord op het tweede middel aanvoert dat de overheid ervan kan afzien een personeelslid te horen, ofwel omdat de dringende noodzakelijkheid zulks wettigt, ofwel indien het horen van de betrokkene haar geen enkel specifiek gegeven kan opleveren dat haar nader kan inlichten; dat ze uiteenzet dat de juistheid van de feiten waarop het bestreden besluit gegrond is, niet kan worden betwist en dat ze gerechtigd was te oordelen dat die feiten van dien aard waren dat ze aantoonden dat de vertrouwensrelatie die tussen de minister en de leden van zijn kabinet moet bestaan, verbroken was; dat ze eraan toevoegt dat de bestreden handeling gesteld is onder aanvoering van de dringende noodzakelijkheid, op een ogenblik dat verzoeker afwezig was wegens ziekte en hij niet te bereiken was binnen een redelijke termijn;

Overwegende, wat het derde middel betreft, dat de verwerende partij betoogt dat de wet van 29 juli 1991 ertoe strekt de burger in staat te stellen de redenen te achterhalen waarom lastens hem een handeling is gesteld, zodat hij kan oordelen of al dan niet een rechterlijk beroep moet worden ingesteld; dat ze aanvoert dat in het onderhavige geval verzoeker niet kan beweren dat hij niet op de hoogte is van de motieven die aan de basis liggen van het aannemen van de bestreden handeling, gezien zijn weigering om een bevel uit te voeren en zijn woordentwist met de kabinetschef; dat ze tot slot stelt dat het ontbreken van die motieven in het besluit geen schending van de wet van 29 juli 1991 meebrengt;

Overwegende dat personen die deel uitmaken van een ministerieel kabinet uit hoofde van hun functie van persoonlijke medewerker van de minister weliswaar

permanent blijk moeten geven van een bijzondere vertrouwensrelatie met de minister, ongeacht hun functie, en op hen een bijzondere juridische regeling toepasselijk is, waarbij ze onder meer ontslagen kunnen worden zonder dat hun een fout ten laste is gelegd, maar dat ze niettemin de uitoefening van hun functie in principe aanvatten en stopzetten op basis van een eenzijdige handeling van de overheid; dat de omstandigheid dat de minister op discretionaire wijze zijn persoonlijke medewerkers kan ontslaan niets afdoet aan de wettigheidstoetsing die aan de over machtsoverschrijding oordelende rechter is toevertrouwd;

Overwegende dat het verbreken van de vertrouwensrelatie niet noodzakelijkerwijs gebaseerd is op precieze feiten en derhalve onmogelijk geobjectiveerd kan worden, waardoor de uitdrukkelijke motivering van de handeling waarbij een eind wordt gemaakt aan de tewerkstelling van een persoonlijk medewerker van de minister onvermijdelijk tot een stereotiepe formule wordt herleid; dat zelfs in zo een geval de overheid de regel van behoorlijk bestuur en billijke rechtspleging in acht moet nemen volgens welke tegen een persoon alleen een zwaarwichtige maatregel kan worden genomen nadat hij is gehoord, zodat hij kan uiteenzetten waarom de voorgenomen maatregel ongerechtvaardigd is uit het oogpunt van het belang van de dienst; dat verzoeker nooit verzocht is zich te verklaren, ook niet schriftelijk; dat in de bestreden handeling geen dringende noodzakelijkheid wordt aangevoerd; dat aangezien verzoeker afwezig was wegens ziekte, hij bovendien geenszins de werking van het kabinet kon verstoren, zodat de aangevoerde dringende noodzakelijkheid niet is aangetoond; dat het tweede middel kennelijk gegrond is;

Overwegende dat de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling

doelloos is geworden als gevolg van de nietigverklaring van die handeling,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit d.d. 13 november 1999 van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken van het Waals Gewest krachtens hetwelk het ministerieel besluit van 6 augustus 1999 waarbij Jean-François TOUNE aangesteld wordt als chauffeur (voltijds) bij het kabinet van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken buiten werking treedt op 13 november 1999 in de avond.

Artikel 2.

Er is geen grond meer om uitspraak te doen over de vordering tot schorsing.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op drieëntwintig maart tweeduizend door :

de Hr. GEUS, kamervoorzitter,
mevr. HONDERMARCQ, griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Cl. HONDERMARCQ. **J.-Cl. GEUS.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**